

Prozesuen kontrolerako sistema-deiak Unix-en

kepa.bengoetxea@ehu.es

Prozesuen kontrolerako sistema-deiak Unix-en

Prozesuen identifikazioa

getpid, getppid, getuid

Prozesuen sorrera

fork, exec

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

exit, wait, kill

Seinaleen kontrola

kill, alarm, pause, signal

Denboraren kontrola

sleep, time, ctime

Prozesuen identifikazioa

int `getpid()`;

- Prozesuaren identifikadorea (pid) bueltatzen du

int `getppid()`;

- gurasoaren identifikadorea (pid) bueltatzen du

int `getuid()`;

- Prozesuaren “jabea” den erabiltzailearen identifikadorea (uid) bueltatzen du

Prozesuen identifikazioa

```
//prozesuak.c
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>
```

```
int main () {
    int id_prozesua, id_gurasoa, id_erabiltzailea;

    id_prozesua = getpid();
    id_gurasoa = getppid();
    id_erabiltzailea = getuid();

    printf("Prozesua: %d\n", id_prozesua);
    printf("gurasoa: %d\n", id_gurasoa);
    printf("Erabiltzailea: %d\n", id_erabiltzailea);
    exit(0);
}
```

```
$ gcc -o prozesuak prozesuak.c
$ ./prozesuak
Prozesua: 4542
gurasoa: 4535
Erabiltzailea: 1000
```

Prozesuen sorrera

int `fork()`;

- Sistema-dei honek prozesu berri bat sortzen du, prozesu deitzailearen “klona” dena. Prozesu deitzaileari gurasoa deituko diogu, eta sortutako prozesuari umea
- umeak bere exekuzioa `fork`-aren hurrengo agindutik hasten du (gurasoa ere bai)
- umeak gurasotik dena heredatzen du, baina umeak pid desberdina du!
- `fork` deiak honakoa bueltatzen du:
 - umeari: 0 (zero)
 - gurasoari: umearen pid-a
 - -1 errore bat gertatuz gero

Prozesuen sorrera

```
int main ()
{
    int pid;
    pid = fork();
    if (pid == -1)
        {perror(fork);
         exit(-1);
        }

    if (pid == 0) /* umea */
        {printf("%d umea naiz, %d gurasoarena\n",
                getpid(), getppid());}
    else /* gurasoa */
        {printf("%d gurasoa naiz, %d umearena\n",
                getpid(), pid);}

    printf("Bukatzera noa %d\n", getpid()); /*biak*/
    exit(0);
}
```

Prozesuen sorrera

```
2121 gurasoa naiz, 3456 umearena  
3456 umea naiz, 2121 gurasoarena  
Bukatzera noa 2121  
Bukatzera noa 3456
```

```
3456 umea naiz, 2121 gurasoarena  
2121 gurasoa naiz, 3456 umearena  
Bukatzera noa 2121  
Bukatzera noa 3456
```

```
2121 gurasoa naiz, 3456 umearena  
Bukatzera noa 2121  
3456 umea naiz, 1 gurasoarena  
Bukatzera noa 3456
```

... “1” da bere gurasoa
bukatu duelako, eta
Unix-en umezurtz
prozesuak “init”-ek
adoptatzen dituelako

fork sistema-deiaren proba

```
main()
```

```
{
```

```
    int pid;
```

```
    printf("fork deiaren proba\n");
```

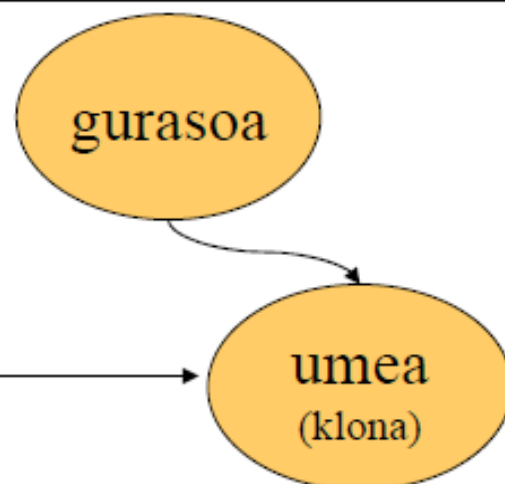
```
    pid = fork();
```

```
    printf("kontrola itzuli zaio ");
```

```
    if (pid == 0) printf("umeari\n");
```

```
    else printf("gurasoari, %d izanik ume berriaren pid-a\n", pid);
```

```
}
```


gurasoaren irteera

fork deiaren proba

kontrola itzuli zaio gurasoari, 999 izanik ume berriaren pid-a

umearen irteera

kontrola itzuli zaio **umeari**

•gurasaia

•**umea**

•gurasaia + umea

fork sistema-deiaren proba

Irteeraren kasu erreal posible batzuk

gurasoa

umea

gurasoa + umea

fork deiaren proba

kontrola itzuli zaio gurasoari, 999 izanik umearen pid-a

kontrola itzuli zaio umeari

fork deiaren proba

kontrola itzuli zaio umeari

kontrola itzuli zaio gurasoari, 999 izanik umearen pid-a

fork deiaren proba

kontrola itzuli zaio kontrola itzuli zaio umeari

gurasoari, 999 izanik umearen pid-a

...

571

```
Int i = 3, c_pid = -1;  
c_pid = fork();  
if(c_pid == 0)  
    printf("child process");  
else if(c_pid > 0)  
    printf("parent process");
```


Data

i = 3
c_pid = 574

574

```
Int i = 3, c_pid = -1;  
c_pid = fork();  
if(c_pid == 0)  
    printf("child process");  
else if(c_pid > 0)  
    printf("parent process");
```


Data

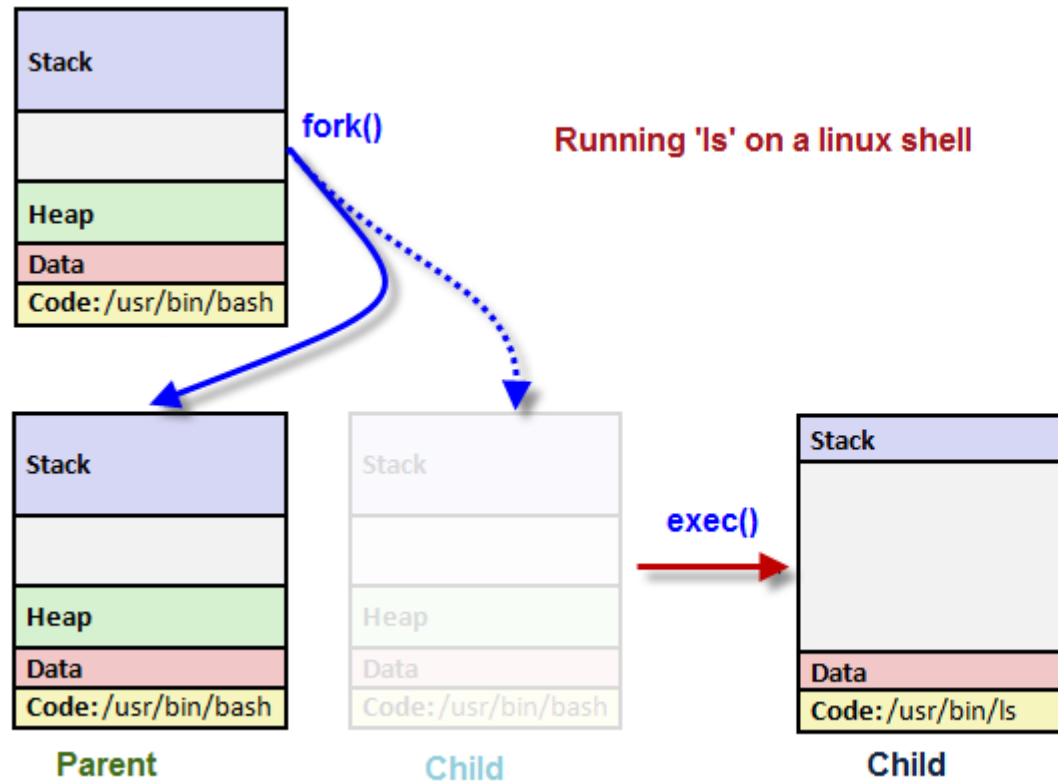
i = 3
c_pid = 0

Prozesuen sorrera

int **exec??**(...);

- Prozesua exekutatzen ari den programa aldatzen du
 1. Prozesuaren edukia husten du, testuingurua mantenduz
 2. Programa berria kargatzen du
- **exec??** deia ongi burutzen bada, ez du ezer bueltatzen... **programa aldatu egin delako!**
- Erroreren bat gertatzen bada, **-1** bueltatzen du

Prozesuen sorrera

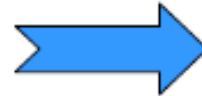

Prozesuen sorrera

2121

```
main() /* adibide3 */
{
    int pid;

    pid = fork();
    switch (pid){
        case -1: /* errorea */
            exit(-1);
        case 0: /* umea */
            execlp("ls", "ls", "-al", NULL);
            errore("execlp");
            break;
        default: /* gurasoa */
            printf("%d gurasoa, %d umearena\n",
                getpid(), pid);
    }
}
```


3456

```
main() /* ls */
{
    /* programa berria */
}
```

Prozesuen sorrera

exec funtzio familia:

parametro zerrenda:

int **execl** (char *path, char *arg0, ..., NULL);

parametro bektore:

int **execv** (char *path, char *arg[]);

parametro zerrenda + environment:

int **execle** (char *path, char *arg0, ..., char *envp[]);

parametro bektore + environment:

int **execve** (char *path, char *arg[], char *envp[]);

parametro zerrenda (izena path barik PATH-aldagaian bilatu):

int **execlp** (char *file, char *arg0, ..., NULL);

parametro bektore (izena path barik PATH-aldagaian bilatu):

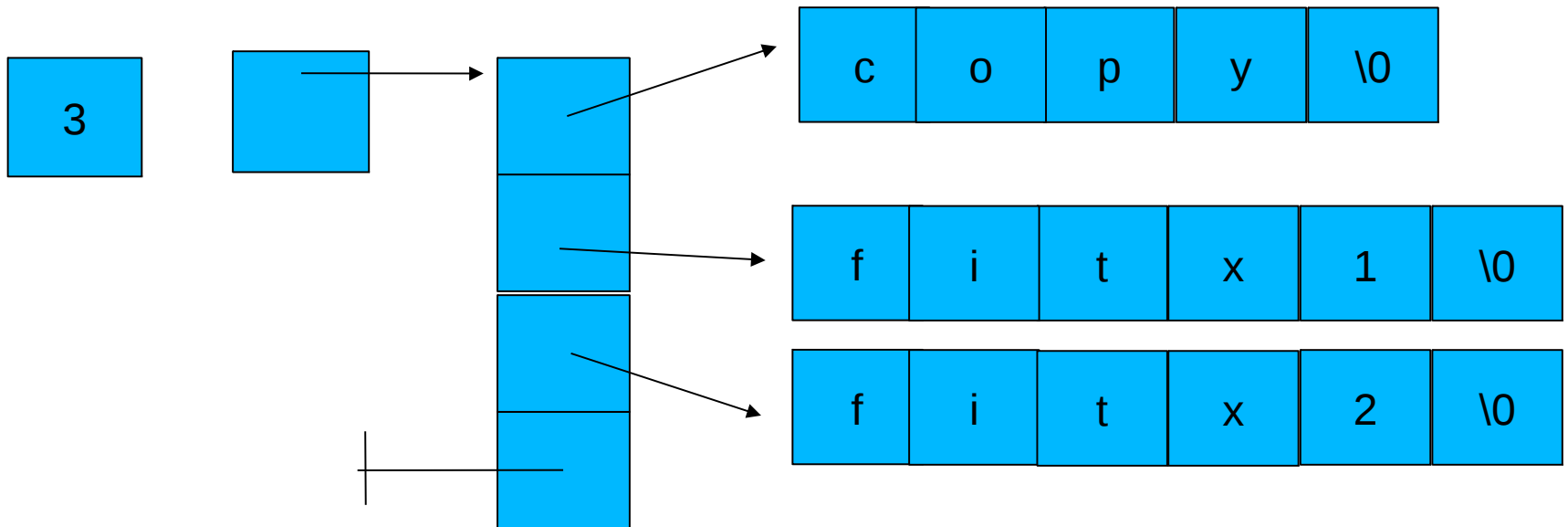
int **execvp** (char *file, char *arg[]);

- Demagun C lengoaian idatzita dagoen copy.c programa dugula. Bere main() metodoan:

```
int main(int argc, char * argv[])
```

```
argv[0]="copy"  
argv[1]="fitx1"  
argv[2]="fitx2"
```

Deia: copy fitx1 fitx2

Prozesuen Sorrera

Exec deien adibideak:

```
execl("/bin/ls", "ls", "-l", NULL);  
execle("/bin/ls", "ls", "-l", NULL, NULL);  
execlp ("ls", "ls", "-l", NULL);
```

```
char *v[] = {"ls", "-l", NULL};  
execv ("/bin/ls", v);  
execve("/bin/ls", v, NULL);  
execvp("ls", v);
```


Prozesuen sorrera:exec

```
int main() /* execlp aginduaren adibidea */
{
    int pid;
    pid = fork();
    switch (pid){
        case -1: /* errorea */
            perror("execlp:");
            exit(-1);
        case 0: /* umea */
            execlp("ls", "ls", "-al", NULL);
            printf("Ezin izan da execlp egikaritu\n");
            exit(-1);
        default: /* gurasoa */
            printf("%d gurasoa, %d umearena\n", getpid(), pid);
    }
    exit(0);
}
```

Prozesuen sorrera

```
kepa@cox:/tmp/c$ ./execlp
```

```
15316 gurasoa, 15317 umearena
```

```
drwxr-xr-x 2 kepa kepa 4096 2009-11-14 16:42 .
```

```
drwxrwxrwt 19 root root 524288 2009-11-14 16:42 ..
```

```
-rwxr-xr-x 1 kepa kepa 9232 2009-11-14 16:42 execlp
```

```
-rw-r--r-- 1 kepa kepa 512 2009-11-14 16:42 execlp.c
```

```
kepa@cox:/tmp/c$ ./execlp
```

```
drwxr-xr-x 2 kepa kepa 4096 2009-11-14 16:42 .
```

```
drwxrwxrwt 19 root root 524288 2009-11-14 16:42 ..
```

```
-rwxr-xr-x 1 kepa kepa 9232 2009-11-14 16:42 execlp
```

```
15320 gurasoa, 15321 umearena
```

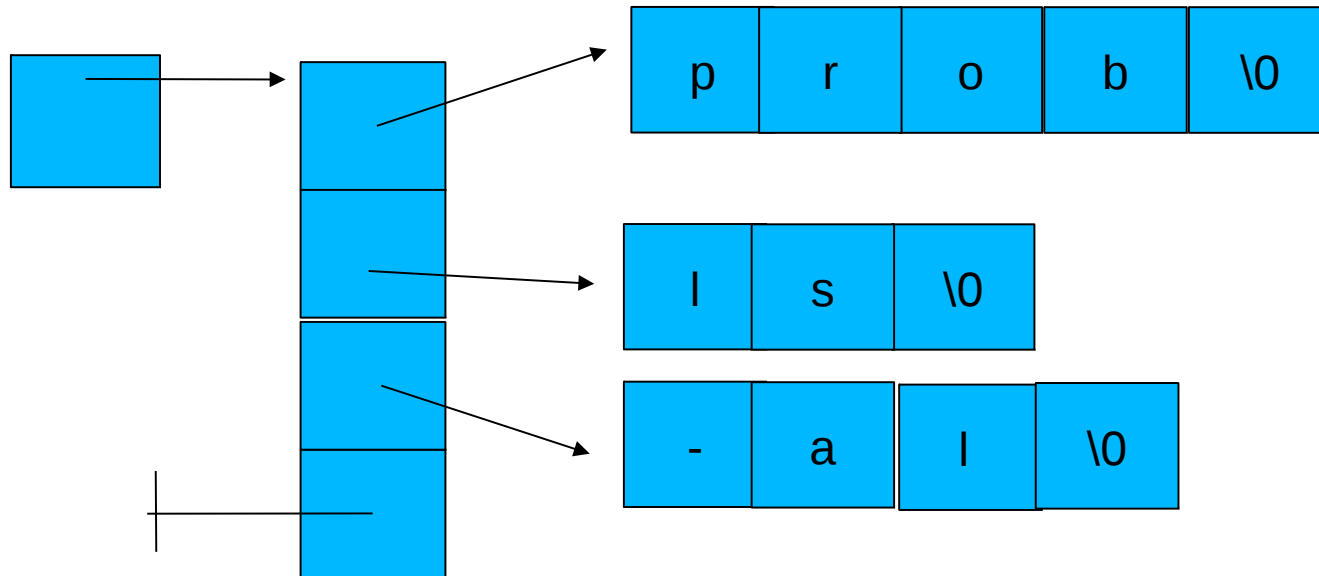
```
-rw-r--r-- 1 kepa kepa 512 2009-11-14 16:42 execlp.c
```

Prozesuen sorrera

```
Int main(int argc, char *argv[]) /* prob */
{
    int pid;
    pid = fork();
    switch (pid){
        case -1: /* errorea */
            perror("fork:");
            exit(-1);
        case 0: /* umea */
            execvp(argv[1], &(argv[1]));
            perror("execvp:");
            exit(-1);
        default: /* gurasoa */
            printf("%d gurasoa, %d umearena\n", getpid(),
                                                           pid);
    }
    exit(0);
}
```

Prozesuen sorrera

- Zergatik `execvp(argv[1], &argv[1])`?

Prozesuen sorrera:exec

Gedit guraso.c

```
#include <stdio.h>
```

```
#include <unistd.h> /*man fork,exec */
```

```
#include <sys/types.h> /*man 2 wait */
```

```
#include <sys/wait.h> /*man 2 wait */
```

```
int main() {
```

```
int pid,status=1;
```

```
pid=fork();
```

Prozesuen sorrera:exec

```
if (pid == 0) { /* Umea */  
    if (execl("umea","umea", "izena", "-a", NULL) == -1) {  
        perror("execl");  
        exit(1);} }  
else { /* Guraso */  
    wait(&status);  
    printf("\nSemearen bukaerako egoera: %d\n", status);  
    exit(0);}  
}
```

Prozesuen sorrera:exec

Gedit umea.c

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(int argc, char *argv[]) {
```

```
    int i = 0;
```

```
    for (i = 0; i < argc; i++) printf("\nArgumentua [%d]: %s", i, argv[i]);
```

```
    exit(0);}
```

```
gcc -o guraso guraso.c
```

```
gcc -o umea umea.c
```

```
./guraso
```

Prozesuen sorrera:exec

./guraso

Argumentua [0]: umea

Argumentua [1]: izena

Argumentua [2]: -a

Semearen bukaerako egoera: 0

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

void **exit**(int egoera);

- Prozesuaren bukaera “kontrolatua”
- Unix-ek bukaera-kodea (egoera) gorde egiten du gurasoak `wait()` bukatu arte

int **wait**(int *egoera);

- Deitzailea bere umearen bukaera arte geldiarazten du
- Umerik ez badu, -1 bueltatzen du, deitzailea blokeatu gabe
- Bukatzen duen ume-prozesuaren identifikadorea bueltatzen du
- **egoera** umea bueltatutako bukaera-kodea da

int **kill**(int pid, int SIGKILL);

- SIGKILL seinalea pid prozesuari bidaltzen dio, bukaraziz

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

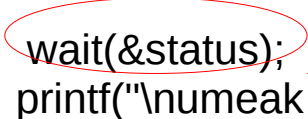
```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h> /*man 2 fork */
#include <sys/types.h> /*man 2 wait */
#include <sys/wait.h>
#include <stdlib.h>

int main() {
    int pid = 0, status = -1;

    if ((pid = fork()) == -1)
    { printf('Errorea umea sortzerakoan \n');exit(1); }

    if (pid == 0)
    { printf('Nire gurasoaren PID zenbakia: %d\n',getppid()); exit(0); }

    else
    { printf("Nire PID zenbakia: %d eta nire
                                     umearena: %d\n", getpid(), pid);
      wait(&status);
      printf("\n umeak itzuli duen egoera zenbakia: %d \n", status);
      exit(0);
    }
}
```


umea bukatu arte itxaron

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

```
kepa@cox:/tmp$ ./wait  
Nire PID zenbakia: 22079 eta nire umearena: 22080  
Nire gurasoaren PID zenbakia: 22079
```

```
umeak itzuli duen egoera zenbakia: 0
```

```
kepa@cox:/tmp$ ./wait  
Nire PID zenbakia: 22081 eta nire umearena: 22082  
Nire gurasoaren PID zenbakia: 22081
```

```
umeak itzuli duen egoera zenbakia: 0
```

```
kepa@cox:/tmp$ ./wait  
Nire gurasoaren PID zenbakia: 22083  
Nire PID zenbakia: 22083 eta nire umearena: 22084
```

```
umeak itzuli duen egoera zenbakia: 0
```

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

- **kill:**

- `#include <sys/types.h> eta <signal.h>: int kill(pid_t pid, int sig);`
- Prozesu bati SIGXXXX seinale bat bidaltzeko.
- 0 itzuliko du ondo joanez gero eta -1 errore bat gertatuz gero.
- `Adb:kill(pid,SIGTERM)`

Prozesu bati seinaleak bidali. Adibidea:

```
#include <sys/types.h> /*kill y wait*/

#include <sys/wait.h> /*wait*/

#include <signal.h> /*kill*/

#include <stdlib.h> /*puts y exit*/

#include <stdio.h> /*printf*/

#include <unistd.h> /*fork*/

int main(void) { pid_t hijo; int condicion, valor_retornado;

hijo=fork();

if (hijo==-1) {perror("fork");exit(1);}

if (hijo==0) {sleep(1000);exit(0);}

else {valor_retornado=kill(hijo,SIGKILL);

        if (valor_retornado==-1) {perror("kill");wait(&condicion);}

        else {printf("%d ezabatua \n",hijo);}

exit(0); }}
```

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

```
$gcc -o killer killer.c
```

```
$ ./killer
```

6680 ezabatua

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

- Prozesu baten exekuzioan, edozein momentuan eman ahal den gertaerari seinalea deritzo (Seinalea = Software etena)
- Seinale bakoitza izen bat du (kill -l edo man 7 signal) eta seinaleekin lan egiten dituzten funtzioak `</usr/include/signal.h>` daude.
- Prozesu batek seinale bat jasoz gero :
 - Seinalea kontuan ez hartu
 - Seinale horri dagokion funtzio lehenetsia (gehienetan exit bat core edo core barik)
 - Seinale horri lotu ahal diogu beste funtzio bat (handler), eta gero exit edo gertaera gertatu aurreko instrukziora itzuli.

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

\$ man 7 signal

Signal	Value	Action	Comment
SIGHUP	1	Term	Hangup detected on controlling terminal or death of controlling process
SIGINT	2	Term	Interrupt from keyboard
SIGQUIT	3	Core	Quit from keyboard
SIGILL	4	Core	Illegal Instruction
SIGABRT	6	Core	Abort signal from abort (3)
SIGFPE	8	Core	Floating point exception
SIGKILL	9	Term	Kill signal
SIGSEGV	11	Core	Invalid memory reference
SIGPIPE	13	Term	Broken pipe: write to pipe with no readers
SIGALRM	14	Term	Timer signal from alarm (2)
SIGTERM	15	Term	Termination signal
SIGUSR1	30,10,16	Term	User-defined signal 1
SIGUSR2	31,12,17	Term	User-defined signal 2
SIGCHLD	20,17,18	Ign	Child stopped or terminated
SIGCONT	19,18,25	Cont	Continue if stopped
SIGSTOP	17,19,23	Stop	Stop process
SIGTSTP	18,20,24	Stop	Stop typed at tty
SIGTTIN	21,21,26	Stop	tty input for background process
SIGTTOU	22,22,27	Stop	tty output for background process

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

man 7 signal

signal - lista de las señales disponibles

Señal	Valor	Acción	Comentario

SIGINT	2	A	Interrupción procedente del teclado(Ctrl-C)(salida)
SIGQUIT	3	C	Terminación procedente del teclado(Ctrl-4)(salida con core)
SIGABRT	6	C	Señal de aborto procedente de abort(3)
SIGKILL	9	AEF	Señal de matar
SIGALRM	14	A	Señal de alarma de alarm(2)
SIGTERM	15	A	Señal de terminación
SIGUSR1	30, <u>10</u> ,16	A	Señal definida por usuario 1
SIGCONT	19, <u>18</u> ,25		Continuar si estaba parado
SIGSTOP	17, <u>19</u> ,23	DEF	Parar proceso

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

A-La acción por defecto es terminar el proceso

B-La acción por defecto es ignorar la señal

C-La acción por defecto es terminar el proceso con core dump

D-La acción por defecto es parar la ejecución del proceso

E-La señal no puede ser capturada por el programa(manipulada)

F-La señal no puede ser ignorada

***core dump: volcado de memoria del contexto del proceso a la carpeta del proceso, para poder ver con un programa de depuración como gdb, sdb o adb**

Seinaleen kontrola

`int kill(int pid, int SIGKILL);`

SIGKILL seinalea pid prozesuari bidaltzen dio, bukaraziz

`void pause();`

Funtzio hau seinale bat jaso arte lo geratzen da. -1 itzultzen du, seinaleari dagokion funtzioa exekutatu ostean.

`int signal(int seinalea, void funtzioa());`

Seinalea jasoz gero exekutatuko den funtzioa

Seinaleen kontrola

Adibidez: gedit pausa.c

```
#include <unistd.h>
```

```
#include <stdlib.h>
```

```
int main(void){pause();
```

```
exit(0);}
```

```
$gcc -o pausa pausa.c
```

```
$/pausa
```

```
Ctrl-4 edo Ctrl-C edo kill -USR1 <PID>
```

Irten

Seinaleen kontrola

```
int signal(int seinala, void funtz());
```

- Seinaleari funtz funtzioa lotzen dio . Signal funtzioak 2 parametro jasotzen ditu:
 - Jaso nahi dugun seinala zenbakia. Zeintzuk? “kill -l”
 - Seinala hori jaso ostean exekutatuko den funtzioaren erakuslea. Hurrengo makroak ere erabili ahal dira: SIG_IGN (seinala kontuan ez hartu) edo SIG_DFL(dagokion portaera lehenetsia uztea)
- Errore bat gertatuz gero SIG_ERR itzultzen du

Seinaleen kontrola

- Funtzio baten erakuslea:
 - C-n funtzio bat konpilatzerakoan bere kodean sarrera puntu bat sortzen da.
 - Funtzio baten deia egiterakoan, kode sarrera puntuari dei bat egiten ari gara.
 - Kode sarrera puntua ere erabili ahal da funtzioari dei egiteko.
 - Kode sarrera puntuaren helbidea funtzioaren izena da. (arraian bezala)

Adibidez, “printf” funtzioaren erakusle bat erabiltzeko. Jakinda: printf-ren erazagupena “int printf(const char *format, ...);” dela eta funtzio erakuslea horrela erazagutzen dela “funtzioak_itzultako_mota (*p) ();” ,non “p” erakuslearen izena den:

Erazagupena: int (*p)();

Esleipena: p=printf;

Deia: (*p)(“kaixo”);

Seinaleen kontrola

- **Adibidez:**

```
#include <stdio.h>
#include <signal.h>
int sig;
void jaso (sig)
{printf("jasotako seinalea:
    %d\n",sig);}
int main(){
/*USR1 seinaleari jaso funtzioa
    esleitu */
signal(SIGUSR1,jaso);
```

```
kill(getpid(),SIGUSR1);

/*seinalea kontuan ez hartu*/

signal(SIGUSR1,SIG_IGN);

kill(getpid(),SIGUSR1);

/*dagokion portaera lehenetsia uztea*/

signal(SIGUSR1,SIG_DFL);

kill(getpid(),SIGUSR1);

return 0;

}
```

Denboraren kontrola

alarm: unsigned int alarm(unsigned int seg); SEak deitzaileari SIGALARM seinalea bidaltzen dio seg segundo igaro ondoren. Funtzio honek >0 balore bat itzuliz gero, jadanik alarma bat programatua dagoela adieraziko digu.

sleep: int sleep(unsigned int seconds); SEak prozesua seconds segundu lotan utziko du. Adb:sleep(30)

time: time_t time(time_t *t); devuelve el tiempo transcurrido, medido en segundos, desde 1 de enero de 1970. Si t no es el puntero nulo, el valor devuelto también se guarda en la zona de memoria a la que apunte. Adb:segundoak=time(0);

Denboraren kontrola

Adb: gedit alarma.c

```
#include ...
```

```
int main(void) {
```

```
if ((alarm(5))>0)
```

```
    {printf("jadanik alarma bat programatua dago");exit(0);}
```

```
sleep(30);
```

```
printf("Nola liteke, hemendik igarotzea?");
```

```
exit(1); }
```

```
$gcc -o alarma alarma.c
```

```
$ ./alarma
```

Alarm clock

Denboraren kontrola

Adibide-programa

Guraso-prozesu batek programa baten exekuzioa abiarazten du, honen izena eta argumentuak bigarren parametrotik pasatzen zaiolarik. Lehen argumentuak programaren exekuzio-denbora maximoa adieraziko du; denbora hori pasa eta programak bukatu ez badu, guraso prozesuak umearen exekuzioa amaiaraziko du. Guraso-prozesuak bere identifikadorea eta abiarazten duen programarena ere idazten ditu. Programa berriak amaitzean, gurasoak bere iraupena idatzi eta itzulera-kodea itzultzen du, edo 1 balioa programa amaiarazi badu.

Exekuzio-adibidea:

> ./guraso 60 umea

```
umea.c
#include <unistd.h> /*sleep*/
int main(){
sleep(6);
return 0;
}
```

```
erlojua.c
#include <stdlib.h> /*atoi and exit*/
#include <stdio.h> /*printf*/
#include <unistd.h> /*alarm*/
#include <signal.h> /*signal and SIGALRM*/

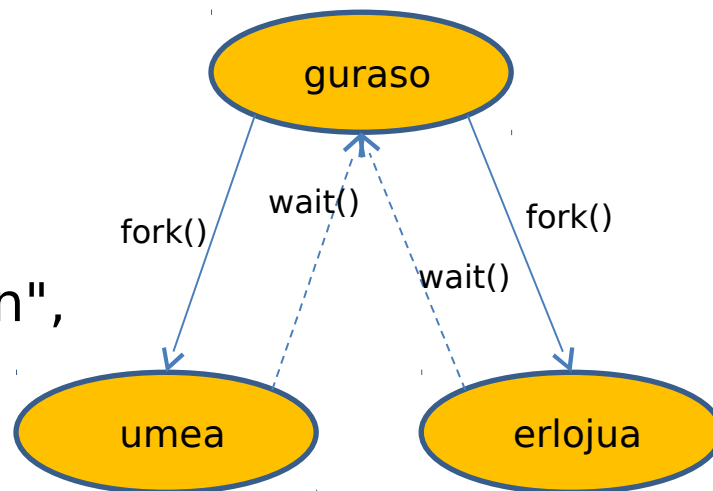
void xtimer(){
printf("time expired.\n");
}

int main(int argc, char *argv[]){
unsigned int sec;
sec=atoi(argv[1]);
printf("time is %u\n",sec);
signal(SIGALRM,xtimer);
alarm(sec);
pause();
return 0;
}
```

gurasoa.c

```
int main(int argc, char *argv[]){
int idHijo, idReloj, id, t1, status1,
status2;
id = getpid();
printf("Proceso padre: %d\n", id);
idReloj = fork();
if(idReloj == 0) { /* hijo Reloj */
execl("/home/kepa/erlojua",
"erlojua", argv[1], NULL);
}
if((idHijo = fork()) == 0) {
execv(argv[2], &argv[2]);
}
printf("Proceso hijo Perezoso:
%d\n", idHijo);
printf("Proceso hijo Reloj: %d\n",
idReloj);
t1 = time(0);
```

```
id = wait(&status1)
if((id == idHijo) {
kill(idReloj, SIGKILL);
//Erlojuaren egoera jaso
wait(&status2);
} else {
kill(idHijo, SIGKILL);
//Semearen egoera jaso
wait(&status2);
status1 = 1;}
t1=time(0)-t1;
printf("Tiempo del proceso hijo : %d\n", t1);
exit(status1);
}
```



```
gcc guraso.c -o guraso
gcc erloju.c -o erloju
gcc umea.c -o umea
./guraso 20 umea
Proceso padre: 3327
Proceso hijo Perezoso: 3329
Proceso hijo Reloj: 3328
time is 20
Tiempo del proceso hijo : 6
$ echo $?
0
```

```
./guraso 3 umea
Proceso padre: 3315
Proceso hijo Perezoso: 3317
Proceso hijo Reloj: 3316
time is 3
time expired.
Tiempo del proceso hijo : 3
echo $?
1
```